

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 166 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 117 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามลำดับ ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด 166 คน โดยการใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (ยูทช ไกยวรรณ. 2545 : 104 ; อ้างอิงจาก Krejcie & Morgan. 1970. **Journal of Education and Psychological Measurement.** pp. 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 117 คน

2. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้กระจายครอบคลุมโรงเรียนในแต่ละอำเภอโดยเทียบสัดส่วนตามประชากรแยกตามอำเภอทั้งหมด 7 อำเภอ ดังนี้ อำเภอบางซ้าย จำนวน 16 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 11 คน อำเภอบางไทร จำนวน 26 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 18 คน อำเภอบางบาล จำนวน 22 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 16 คน อำเภอบางปะอิน จำนวน 29 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 20 คน

อำเภอผักไห่ จำนวน 20 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 14 คน อำเภอลาดบัวหลวง จำนวน 25 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 18 คน อำเภอเสนา จำนวน 28 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 20 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 117 คน

3. สุ่มเลือกรายชื่อสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ โดยวิธีการจับฉลาก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 117 คน จากที่กล่าวมาแล้ว สามารถแสดงรายละเอียดดังปรากฏใน ตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็นรายอำเภอ

โรงเรียนในอำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. บางซ้าย	16	11
2. บางไทร	26	18
3. บางบาล	22	16
4. บางปะอิน	29	20
5. ผักไห่	20	14
6. ลาดบัวหลวง	25	18
7. เสนา	28	20
รวม	166	117

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีทั้งหมด 23 ข้อ แยกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ จำนวน 4 ข้อ ด้านสติปัญญา จำนวน 5 ข้อ ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 5 ข้อ ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 4 ข้อ และ

ด้านฐานะทางสังคม จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามที่มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ (เซาว์ อินไฮ. 2543 : 204) และกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีทั้งหมด 45 ข้อ แยกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค จำนวน 15 ข้อ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 14 ข้อ และทักษะด้านความคิดรวบยอด จำนวน 16 ข้อ เป็นคำถามที่มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ (เซาว์ อินไฮ. 2543 : 204) และกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้นำ และทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 นำเสนอแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและหลักการใช้ภาษาในการเขียน

3.4 นำเสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้แก่

1. ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. นายศักดิ์ผจญ เริงใจ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดช่างเหล็ก(พิบูลเกียรติ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
3. นายमाणพ ใจประดับเพชร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดม่วงหวาน (ส่วน กระบวนยุทธ ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
4. นายสมศักดิ์ ชโลธร ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนประจักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
5. นางปรีชา พิภลขาว ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนเทศบาลวัดเขียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ของการวิจัย ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0

3.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ในแต่ละตอนของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านคุณลักษณะผู้นำ เท่ากับ .95 และมีค่าความเชื่อมั่นด้านทักษะการบริหารงาน เท่ากับ .97

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และอนุเคราะห์ออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้วิจัยต้องการเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยการกำหนดวัน เวลา ในการส่งคืนที่โรงเรียนวัดม่วงหวาน (ส่วน กระบวนยุทธ ประชาสรรค์) อำเภอบางบาล ระหว่างวันที่ 6–31 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 หากสถานศึกษาใดไม่ส่งคืนผู้วิจัยจะติดตามคืนด้วยตนเอง ในการรวบรวมแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 117 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

5.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5.2 คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และทำการประมวลผลข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอโดยตารางประกอบคำบรรยายซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ (เชาว์ อินใย. 2543 : 292)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และทำการประมวลผลข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอโดยตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ (เชาว์ อินใย. 2543 : 292)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 144)

.81 ขึ้นไป	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
.61 - .80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.41 - .60	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.21 - .40	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
ต่ำกว่า .20	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

6.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

6.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)